

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ข้อมูล ณ วันที่.....๒๑.....เดือน.....กรกฎาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายชาญชัย คำวงษา

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๔๑ หมู่ ๑๖ บ้านหายโศก ต.หายโศก อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี ๔๑๑๖ .

โทรศัพท์ ๐๖๘๒๓๒๓๖๔๕ .FacebookLine

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบันอายุ ๔๙ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

คณะ/สาขาวิชา สังคมศาสตร์ พัฒนาชุมชน

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ...ค้าขาย ขนส่งรับจ้างทั่วไป ช่างไฟฟ้า

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....อ้อยโรงงาน.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

- แปลงพันธุ์อ้อยสะอาด
- แปลงเปรียบเทียบ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ฐานเรียนรู้ที่ ๑ เศรษฐกิจพอเพียงการเกษตร/การเลี้ยงสัตว์

๓.๒ ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์

๓.๓ ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การประมง/การเลี้ยงปลา

๓.๔ ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การลดต้นทุน/การเพิ่มผลผลิตอ้อย

๓.๕ ฐานเรียนรู้ที่ ๕ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การลดต้นทุน โดยการผลิตปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในปรับปรุงดิน พันธุ์ดี ขยายระยะร่องปลูกกว้างขึ้น
- การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- เศรษฐกิจพอเพียง(ปรัชญาชีวิตพอเพียง)
- เกษตรทฤษฎีใหม่
- เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- กลุ่มองค์กรเกษตร, วิสาหกิจชุมชน

๔.๒ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

- หลักสูตรหลัก คือการลดต้นทุน,การเพิ่มผลผลิตอ้อย

วัตถุประสงค์ ที่สำคัญของหลักสูตรลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตอ้อย ก็เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้น เพราะเป็นที่มาของรายได้ ยิ่งลดต้นทุนได้มากผลผลิตสูงก็มีรายได้ดี มีผลกำไรมากทำให้อาชีพการเกษตรมีความมั่นคง เมื่อมีรายได้ดีมีความยั่งยืน ถึงแม้สถานการณ์ตลาดไม่แน่นอน แต่เราก็พอยืนหยัดพัฒนาอาชีพต่อไปได้

- รูปแบบการถ่ายทอด การเรียนรู้จากแปลงทดลองทั้งขยายระยะห่างจากระหว่างแถว ๘๐-๙๐ ซม. เป็น ๑๑๐-๑๒๐ ซม. เพื่อสะดวกในการบริหารจัดการแปลงอ้อย การใช้รถไถนาเล็กไถพรวน การใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานคน และใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินเกษตรกรหลายคนบอกจะได้ต้นทุนน้อยลง ผลผลิตจะต้องลด เสียขายพื้นที่ ฯลฯ หลายเหตุผล แต่สุดท้ายก็เริ่มเข้าใจเราเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม แต่ผลตอบแทนดีขึ้นโดยผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

- การอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยที่เหมาะสม การจัดงานวันField day การเลือกพันธุ์ดี อ้อยสะอาดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น ที่ดอนแห้งแล้งใช้พันธุ์ขอนแก่น ๓ ที่ทนแล้งแตกกอดี

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

- โดยผ่านเวทีการประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการแปลงใหญ่และคณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด ได้มีการเสนอข้อมูลปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปความต้องการผ่านที่ประชุมโดยเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานและตัวแทนประธานระดับจังหวัดเป็นตัวแทนเข้าร่วมจัดทำแผนบูรณาการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

- นำข้อมูลที่ได้จากชุมชนหรือเกษตรกรทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมในศพก.และเกษตรกรผู้นำมาร่วมวิเคราะห์ปัญหา สรุปแนวทางแก้ไขที่จะนำไปปฏิบัติจัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) โดยใช้เวทีการประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการแปลงใหญ่และคณะกรรมการศพก.ระดับอำเภอ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจ จากการไปอบรมรับความรู้ศึกษาดูงานการเกษตรและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ ๙ มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ดูแล้วมีความสุขสมดุลทุกอย่างเชื่อมโยงกันแบบเหมาะสมเกื้อกูลกัน จึงอยากทำแบบนี้บ้างปกติทำการเกษตรอยู่แล้วก็นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความพอดีกับตัวเอง ซึ่งก็ปลูกทุกอย่างที่กินและกินทุกอย่างที่ปลูก เพื่อลดความเสี่ยงและลดภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต และที่สำคัญที่สุดคือได้ทำงานอยู่บ้านอยู่กับครอบครัว เป็นอาชีพที่เป็นมรดกตกทอดให้ลูกหลานสืบต่อไปได้ แต่รายได้จากการทำนาทำไร่ต้องครบปีหรือครบรอบการผลิตจึงจะมีรายได้จากการขายผลผลิต ก็มาพิจารณาค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแต่ละวันจะได้มาจากไหน พอทำการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่บางส่วนก็เริ่มมีรายได้รายวันจากการปลูกพืชผัก ขายไข่เป็ด รายเดือนจากการขายยางพาราและปาล์มน้ำมัน รายปีจากการขายอ้อยขายข้าว ต่อมาปี ๒๕๕๗ ได้มีโรงงานน้ำตาลไทยอุดรธานีมาเปิดในเขตพื้นที่อำเภอบ้านผือ จ.อุดรธานี เกษตรกรเริ่มปลูกอ้อยโรงงานมากขึ้น เพราะมีตลาดแน่นอนทำให้เกิดรายได้มั่นคงมีการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อรวมกลุ่มผลิตและรวมกลุ่มจำหน่าย โดยมีสหกรณ์การตลาดสินค้าเกษตร(สกต.อุดรธานี) และธนาคาร ธ.ก.ส. ให้เงินทุนสนับสนุนสินเชื่อ มีโควตาจำหน่ายผ่าน สกต.โดยผ่านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของสกต. ได้รับค่าความหวาน,ค่าตัดอ้อยสดและเงินรางวัลเพิ่มจากการจำหน่ายตามปกติ

เหมือนจะลงตัว แต่ก็ยังมีปัญหามากมายหลายอย่างที่ยากจะแก้ไขให้ดีขึ้นเรื่อย อย่างเช่น

- ปริมาณผลผลิตที่ไม่แน่นอนทั้งที่วางแผนดูแลเป็นอย่างดี เพราะต้องอาศัยสภาพดินฟ้าอากาศ ฝนแล้งก็ทำให้น้ำหนักผลผลิตอ้อยเบาแรงปุ๋ยก็ไม่ได้ผล โรคใบขาวก็เริ่มมีมาทั้ง ๆ ที่คัดพันธุ์ดีแล้ว ฝนตกชุกเกินไปน้ำแช่ขังอ้อยก็ไม่แตกกอขึ้นต้นลำเล็ก มีหลายหน่วยงานที่มาให้ความรู้แนะนำเทคโนโลยีการผลิตมาให้ทดลองเรียนรู้ บางครั้งก็ได้ผล บางครั้งก็ไม่ได้ผล ลองถูกลองผิดในการแก้ไขปัญหาอยู่ตลอด

- การบริหารจัดการไม่แม่นยำ ทำหลายกิจกรรมภารกิจมากใส่ปุ๋ยไม่ทันช่วงฤดูกลาดินไม่มีความชื้น บางครั้งก็ขาดแรงงาน

ดังนั้นจึงมองหาเทคโนโลยีหรือหาตัวช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่นลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิตที่จะทำให้ประหยัดเวลา ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๒.๑ ปัญหาหลักในภาคการเกษตร

- ผลผลิตต่ำ ต้นทุนสูง หากทำการเกษตรแบบเดิม ๆ ก็ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
- โรคแมลงศัตรูพืช การใช้สารเคมีกระทบต่อสภาพแวดล้อม ผู้ผลิตและผู้บริโภค
- ขาดแรงงานที่มีคุณภาพ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่สู้ง่าย
- ขาดการวางแผนที่ดี สภาพดินฟ้าอากาศล้วนมีผลต่อผลผลิตโดยตรง

๒.๒ ปัญหาจากแรงกดดันด้านตลาดและเศรษฐกิจ

- ความต้องการสินค้าเกษตรคุณภาพดีและปลอดภัย สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีมาช่วยควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ
- การแข่งขันด้านต้นทุนและคุณภาพ เป็นสิ่งควบคุมได้ยาก
- การพัฒนาสู่ยุค smart farmer และ young smart farmer เพื่อพัฒนาในประเทศและการส่งออก

๒.๓ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

- ความจำเป็นต้องอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างจำกัด
- การผลิตตามแนวโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อเตรียมรับมือกับประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น

๒.๔ ปัญหานโยบายจากภาครัฐ

- การหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และฝุ่นหมอกควัน
- ต้นทุนสูงจากนโยบายภาครัฐ แต่ยังไม่มีความช่วยเหลือหรือช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- วิเคราะห์สภาพแวดล้อมแปลงเรียนรู้และฐานเรียนรู้ ดินไม่อุดมสมบูรณ์ ขาดน้ำในฤดูแล้ง ใช้น้ำตามค่าวิเคราะห์ดินและผสมปุ๋ยใช้เอง ใช้ระบบน้ำหยดบางช่วงเท่านั้นเนื่องจากแหล่งน้ำไม่เพียงพอ

- การออกแปลงระยะปลูกที่เหมาะสมต่อการใช้งานของระยะปลูกระหว่างแถวจากเดิม ๘๐ - ๙๐ ซม. ขยายให้กว้างขึ้นเป็น ๑๐๐-๑๒๐ ซม. เพื่อสะดวกในการใช้รถไถขนาดเล็ก ๒๔ แรงม้า เข้าร่องอ้อยไถพรวนกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ใช้รถตัดอ้อย จะไม่เหยียบตออ้อย แต่เกษตรกรทั่วไปว่าปลูกห่างเกินไปได้จำนวนต้นอ้อยลดลง เปลืองพื้นที่ ได้ผลผลิตน้อย

- ใช้โดรนในการพ่นสารเคมีคุมวัชพืช และพ่นปุ๋ยทางใบในการถนอมดินขาดความชื้นไม่สามารถใส่ปุ๋ยตามปกติได้
- การทดสอบใช้เครื่องตรวจจับแมลงเพื่อประเมินสถานการณ์แมลงศัตรูพืช ทำให้ชีวิตปลอดภัยขึ้น ทั้งกับผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เพราะทำให้เราได้เฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชได้ทันเหตุการณ์
- ประเมินผลผลิตที่ได้รับว่าคุ้มค่ากับการลงทุน ได้กำไรไม่น้อยขนาดไหน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การจัดงานเริ่มต้นฤดูการผลิตใหม่ (Field day) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาร่วมงานรับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีใหม่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
- ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เช่น การอบรมเกษตรกรผู้นำ สํารวจแปลงอย่างโรงเรียนเกษตรกร
- ประเมินผลทั้งแบบเอกสาร สอบถาม

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ได้อบรมจากกรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มาถ่ายทอดความรู้หลายครั้งเช่นอบรมเกษตรกรผู้นำ ระบบส่งเสริมแปลงใหญ่ ขั้นแรกก็เก็บตัวอย่างดินจากแปลงที่จะปลูกอ้อย โดยชุดลึกประมาณ ๑๐-๒๐ ซม.หรือชุดลึกเท่าหน้าจอบ เก็บกระจายทั่วไปประมาณ ๕-๑๐ จุด แล้วนำมารวมกันตากหรือผึ่งดินในร่มให้แห้งบดย่อยให้ละเอียด ส่งตัวอย่างดินประมาณ ๑ กิโลกรัม เพื่อไปทดสอบหาค่าความเป็นกรด-ด่าง และอินทรีย์วัตถุในดิน ตรวจธาตุอาหารหลัก N-P-K และธาตุอาหารรอง Ca Mg S และอื่น ๆ ตามที่จำเป็นต้องใช้

หลังจากได้ข้อมูลแล้ว ก็จะกำหนดผสมปุ๋ยตามคำแนะนำที่เหมาะสมสูตรที่พืชต้องการ ปริมาณที่เหมาะสมใกล้เคียง หรืออาจต้องเสริมพวกอินทรีย์วัตถุด้วยเช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปูนขาว เพื่อปรับปรุงดินด้วยตามที่เคยทำมีปุ๋ยรองพื้นใส่ตอนปลูก สูตร ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๖-๘-๘ ขึ้นอยู่กับดินและเงินลงทุน (ราคาแพง, ถูก) ปริมาณที่ใส่ตามความเหมาะสมที่พืชต้องการ ที่ใช้ก็ ปริมาณ ๕๐ กก./ไร่ ใส่ครั้งที่ ๒ ก็ช่วงเร่งการเจริญเติบโต สูตรที่ใช้๒๑-๕-๒๘ ปริมาณ ๕๐ กก./ไร่บางครั้งไม่สะดวกก็สูตรเสมอ๑๕-๑๕-๑๕ ขึ้นอยู่กับงานและภารกิจเร่งด่วน บางครั้งฝนตกชุกก็เข้าไปใส่ปุ๋ยไม่ได้

- การเปลี่ยนพันธุ์ใหม่ หรือใช้ท่อนพันธุ์อ้อยดี หรือต้นพันธุ์อ้อยสะอาดอาจจะมาจากเพาะเนื้อเยื่อหรือชำข้อ พันธุ์ที่เหมาะสมส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขอนแก่น ๓ เพราะทนแล้งเหมาะกับสภาพดินร่วนปนทราย แดกกอดี น้ำหนักดี อีกพันธุ์ คือ K๘๘-๙๒ ก็เหมาะสมดีสำหรับที่ลุ่มคืออ้อยปลูกแทนในนาข้าว ชอบความชื้นแต่ถ้าปลูกในที่ดอนไม่ทนแล้งเท่าขอนแก่น ๓ โรคแมลงก็ไม่ค่อยมีเท่าไร ก็อาจจะมีโรคใบขาวปนมาบ้างเห็นชัดเจนช่วงแล้งขาดฝน ก็ขาดไปเผาทำลาย ถึงจะเพาะเนื้อเยื่อเป็นพันธุ์อ้อยสะอาดก็ยังมีโรคใบขาวปนมาบ้าง อาจจะคิดเป็น ๑-๒% ของพื้นที่ที่นำมาปลูก

สุดท้ายสิ่งที่ต้องการคือผลผลิตสูง ขายได้ราคาดีอาจจะประเมินผลจากการเก็บผลผลิตจำหน่ายแล้ว มาหักลบกลบหนี้กับการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้อ้อยพันธุ์ดี ทั้งนี้ก็ต้องมีการบริหารจัดการดีถูกช่วงเวลาที่เหมาะสมด้วยถึงจะได้ผลผลิตดีมีคุณภาพ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๕ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑) ..อ้อยโรงงาน..... พื้นที่ปลูกจำนวน. ๓๐ (ไร่-งาน-วา)
- ๑.๒) ..ข้าวนาปี..... พื้นที่ปลูกจำนวน ๖ (ไร่-งาน-วา)
- ๑.๓) ...ปาล์มน้ำมัน..... พื้นที่ปลูกจำนวน ๘ (ไร่-งาน-วา)
- ๑.๔) ไม้ยืนต้น/ไม้ใช้สอย.....พื้นที่ปลูกจำนวน๓.....(ไร่-งาน-วา)
- ๑.๕) พืชผัก.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.. (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑)การเลี้ยงปลา..... จำนวน.....๔.....บ่อ/๔ ไร่...(หน่วย.....)
- ๒.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑) กระบือ จำนวน ๑๐ (ตัว)
- ๓.๒) เป็ดไข่..... จำนวน ๓๐ (ตัว)
- ๓.๓) ไก่พื้นเมือง..... จำนวน ๑๒๐ (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๔.๑) ยางพารา จำนวน. ๘-๓-๐ ไร่(หน่วย.....)
- ๔.๒) ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน. ๕ ไร่(หน่วย.....)
- ๔.๓) ฟางอัดก้อน จำนวน ๑๐,๐๐๐ ก้อน/ปี(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....อ้อยโรงงาน.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๑) ไถเตรียมดิน ๒ ครั้ง.....เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๒) ค่าปลูก เป็นเงิน ๙๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๓) ค่าปุ๋ยเคมีสูตร๑๖-๘-๘/๕๐กก. เป็นเงิน ๘๕๐ บาท/ไร่
- ๑.๔) ค่าปุ๋ยเคมีสูตร ๑๗-๕-๒๘/๕๐กก. เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๕) ค่าท่อนพันธุ์ ๑.๕ ต้น เป็นเงิน ๒,๒๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๖) ค่าจ้างเหมาจ้างจัดวัชพืชและสารเคมี เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๖) ค่าตัดอ้อย + ค่าคืบ เป็นเงิน. ๓,๕๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๗) ค่าขนส่งเข้าโรงงาน เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท/ไร่
- รวมต้นทุนการผลิต ๑๑,๘๕๐ บาท/ไร่
- รายได้ ๑,๑๕๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

.....-รายได้ไม่แน่นอนบางที ก็ได้ปลูกพืชผักขาย ขายไข่เปิดไข่ไก่ทุกวัน ปัจจุบันพอได้เป็นอาหารในครอบครัว

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน) ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

.....เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน) ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

- ขายยางพารา และปาล์มน้ำมัน

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

- ขายฟางอัดก้อน และอ้อย

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

- ได้รับความรู้และพัฒนาทักษะด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง
- มีโอกาสได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชน
- ได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ การวางแผน การบริหารจัดการ และประสานงานต่าง ๆ
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน กลุ่มแปลงใหญ่ คณะกรรมการศพก.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ได้เข้าถึงแหล่งเงินทุน และปัจจัยการผลิต
- เป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรคนอื่น ๆ

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนและเกษตรกรทั่วไป

- ทำให้ชุมชนและเกษตรกรทั่วไปได้รับความรู้และเป็นตัวอย่างที่ดี
- มีแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- มีโอกาสนำความรู้ไปต่อยอดพัฒนาอาชีพการเกษตรเช่น ลดต้นทุน เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มพัฒนาการผลิต และสร้างเครือข่ายอาชีพ
- มีสถานที่เรียนรู้ในชุมชนใกล้บ้านสะดวกต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

มีส่วนช่วยได้อย่างมาก

- ใช้โดรนพ่นปุ๋ย, สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแบบมุ่งเป้าใช้เท่าที่จำเป็น ลดการฟุ้งกระจายลงในดินและแหล่งน้ำ เป็นการลดอันตรายต่อชุมชนด้วย
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ทำให้ใส่ในปริมาณที่เหมาะสมเหลือตกค้างในดินลดการเกิดชั้นดินดาน ลดดินเป็นกรด ลดต้นทุน ผลผลิตมีคุณภาพ
- การใช้รถตัดอ้อยสดพ่วงแทรกเตอร์ ทำให้ลดการเผาผลาญหมอกควัน ทำให้อากาศดีไม่มีมลพิษในชุมชน ลดต้นทุนลดค่าจ้างแรงงาน เสียเวลาน้อยปริมาณสูงขึ้น
- หยุดเผาอ้อย เศรษฐกิจการเกษตรก็เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรตามธรรมชาติแมลงที่เป็นประโยชน์ช่วยกำจัดแมลงศัตรูพืชตามธรรมชาติไม่ถูกทำลาย ทำให้เกิดสมดุลตามธรรมชาติ และมีพืชช่วยปกคลุมหน้าดินป้องกันการชะล้างพังทลายหน้าดินด้วย

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการทำการเกษตรต้องอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ดิน น้ำ อากาศ มีผลโดยตรงต่อผลผลิต ที่ศพก.มีการขุดสระเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง แต่ก็ไม่เพียงพอเพราะปริมาณน้ำเหลือน้อยอาจเป็นเพราะเป็นดินร่วนปนทรายทำให้เก็บน้ำไม่อยู่ อีกส่วนคือกิจกรรมการเกษตรแบบผสมผสาน มีการปลูกป่าไม้ไว้ใช้สอย ไม้ผลบางส่วน มีเลี้ยงกระบือ เปิดไถ่พื้นเมือง เลี้ยงปลา ฯลฯ เพื่อให้กิจกรรมเกื้อกูลกัน ปลูกไม้ใช้สอยไว้กั้นลม ใบไม้ร่วงหล่นทับถมเป็นปุ๋ยบำรุงดิน และป้องกันการไหลบ่าชะล้างหน้าดินในฤดูฝน เลี้ยงเปิดไถ่ไว้ใช้ปุ๋ยและค้ำยันแมลงศัตรูพืช เลี้ยงกระบือไว้ช่วยกำจัดวัชพืชในสวนบางส่วน ปุ๋ยคอกก็เก็บไว้ใส่พืชที่ปลูก และบำรุงดิน ฯลฯ มีบางส่วนที่มีคนมาขอปุ๋ยคอกก็แบ่งปันกันไป

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ในนามตัวแทนเกษตรกรต้นแบบ (Smart farmer) หรือประธานศูนย์ ศพก.ได้ไปอบรมรับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีต่าง ๆ มากมายจนจำไม่ได้หลายหน่วยงาน เพื่อที่จะนำความรู้มาทำงานตามที่หน่วยงานภาครัฐคาดหวัง คือ เป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรหรือผู้สนใจมาศึกษาเรียนรู้ ตลอดจนถึงหน่วยงานภาครัฐทั้งภาครัฐและเอกชน คือต้องพร้อมเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ต้องนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เช่นลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น คุณภาพผลผลิตต้องดี คือนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ ทำเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดให้กับเกษตรกรทั่วไปที่สนใจมาศึกษาเรียนรู้โดยเรียนรู้จากแปลงกิจกรรมต่างๆในศพก. และฐานเรียนรู้อีก ๕ ฐาน ที่ได้เตรียมพร้อมไว้บริการ

- ความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร ที่มีอาจจะจากประสบการณ์จริงและที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้มาอย่างเช่น
 - ความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร การปลูกพืชอ้อย ข้าว ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ พันธุ์พืช ศัตรูพืชบางส่วน การบริหารจัดการฟาร์มการเกษตรแบบผสมผสาน การปรับปรุงดิน การเลี้ยงสัตว์
 - ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การใช้เครื่องจักรกลเกษตร การบำรุงดูแล รถไถนาการรดพาง การใช้โดรน เครื่องวัดความชื้น ระบบน้ำ การใช้สื่อออนไลน์
 - ความรู้ด้านการวิเคราะห์วางแผน การลดต้นทุน การคำนวณผลผลิต สถานการณ์ตลาด การหยุดเผา ฯลฯ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- ศพก.เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเกษตร ช่วยให้เกษตรกรและคนทั่วไปมีความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม ทันสมัยต่อฤดูกาลผลิต นำไปปรับใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่ทำแล้วเกิดปัญหา ไม่สำเร็จ ไม่คุ้มต่อการลงทุนก็ไม่ต้องทำตาม

- เป็นศูนย์ประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาครัฐกับเกษตรกร
- พัฒนาคนและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ส่งเสริมการผลิต แปรรูป การจำหน่าย
- พัฒนาการรวมกลุ่มองค์กร วิสาหกิจชุมชน ทำให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม การบริการที่ดี ลดต้นทุน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้บริการด้านการลงทะเบียนเกษตรกร ทั้งยื่นเอกสารและผ่านแอปพลิเคชัน Farm book มีคณะกรรมการ ศพก. อคม. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อบต.มาช่วยแนะนำ ฝึกหัดทำด้วยตนเอง

- ปัญหาการขาดเครื่องมือในการเกษตร ประสานกลุ่มแปลงใหญ่ จัดเก็บข้อมูลผู้ต้องการใช้บริการด้านไหน ช่วงเวลา เพื่อจะให้บริการทั้งสมาชิกกลุ่มและเกษตรกรทั่วไป รถไถนา โดรน รถคีบอ้อย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ประกาศแจ้งเตือนการเฝ้าระวังการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช ภัยธรรมชาติ โรคระบาดปศุสัตว์
- ประชาสัมพันธ์มาตรการภาครัฐ ประกันรายได้ ประกันภัยผ่าน ธกส.
- ประชาสัมพันธ์โครงการจากภาครัฐ ,ปัจจัยการผลิต ราคาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์
- ประชาสัมพันธ์แหล่งน้ำขนาดเล็กจากกรมพัฒนาที่ดิน สารพด.ต่าง ๆ
- ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- ขยายผลโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ แก่เกษตรกรทั่วไป นักเรียน ผู้ที่สนใจ
- ประชาสัมพันธ์ผ่านเกษตรกรผู้นำ ครู ผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ
- ต่อยอดกับกลุ่มองค์กร เช่น ศพก.เครือข่าย กลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีทั้งหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณปัจจัยการผลิต บางครั้งก็ไม่มีดำเนินการเอง

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการขยายผล คณะกรรมการศพก.เครือข่าย เกษตรกรผู้นำ ประมาณร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปต่อยอดหรือปรับใช้เอง เช่น การไถกลบตอซึ่งข้าวตออ้อย การทำปุ๋ยหมัก การขยายระยะร่องปลูกอ้อย การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้โดรน ฯลฯ

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- ร่วมประชุมวางแผนในการพัฒนาชุมชนกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ นำเสนอข้อมูลจากที่ประสบจริง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรกับเกษตรกรในชุมชนได้อย่างแท้จริง

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ตามหลักเกณฑ์เกษตรกรต้นแบบ หรือประธานศพก.ต้องเป็นผู้ประสบความสำเร็จด้านการทำการเกษตร มีการวางแผนบริหารจัดการที่ดีเป็นตัวอย่าง เสียสละสามารถแนะนำเกษตรกรรายอื่นได้

- มีความพร้อมในการเป็นผู้นำ การบริหารจัดการ ตัดสินใจอย่างรอบคอบ
- ต้องประสานงานกับทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานราชการ คณะกรรมการ เครือข่ายและชุมชน
- ศึกษาหาความรู้เทคโนโลยีใหม่ ติดตามสถานการณ์ตลาดเสมอ
- ถ่ายทอดความรู้ แก่ผู้ที่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานให้เข้าใจ และตั้งเป้าหมายในการทำงาน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- เมื่อได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นเกษตรกรต้นแบบ ประธานศพก.อำเภอบ้านผือ ก็ดีใจที่เห็น

ความสามารถ ซึ่งปกติก็ทำการเกษตรของตนเองประจำอยู่แล้ว เมื่อหน่วยงานราชการมาประสานก็พร้อมให้การตอบรับ เพราะตนเองก็เป็นผู้นำหมู่บ้านผู้นำชุมชน สิ่งไหนที่ดีมีประโยชน์ก็อยากให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่มีอยู่ในพื้นที่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือจ่ายน้อยสมทบบางส่วน ก็พร้อมยินดีที่จะเป็นผู้ประสานงานให้ พร้อมแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นไปด้วยกัน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

การเป็นผู้นำชุมชน บทบาทที่เป็นทางการคือเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยผ่านการเลือกตั้งจากชุมชน และไม่เป็นทางการคือ กรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการกลุ่มแปลงใหญ่ เกษตรกรต้นแบบ ศพก. การเป็นผู้นำหรือเป็นผู้มีจิตอาสาคุณสมบัติข้อแรกก็คือการเสียสละ ทั้งกำลังกาย,สติปัญญา กำลังทรัพย์ เวลา ดังนั้นคำว่าผู้นำจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มองค์กรและชุมชนตลอดจนประเทศชาติ เพราะถ้าผู้นำมีวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายที่ดีชัดเจน ก็สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนอยากทำตามหรือให้ความร่วมมือทำให้สำเร็จและไปถึงเป้าหมายที่ต้องการได้ ในทัศนคติที่ผู้นำต้องมี คือ

- วิสัยทัศน์ เสียสละที่รวมใจทำให้ชุมชนมีความสามัคคี
- กล้าตัดสินใจ ซื่อสัตย์ มีเหตุผลรอบคอบ
- การบริหารจัดการ ลำดับความสำคัญ
- การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ให้ความช่วยเหลือคนอื่นตามโอกาสเหมาะสม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มหมู่บ้านชุมชน เสียสละทั้งร่างกาย แรงทรัพย์ให้ใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่เรียนรู้ ศพก.เป็นเวลา ๕ ปีตอนนี้ก็เลยเวลาเข้าปีที่ ๑๐แล้วโชคดีที่ครอบครัวเข้าใจ และสนับสนุนในการเป็นผู้นำผู้เสียสละในการเป็นเกษตรกรต้นแบบประธานศพก.

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

สร้างรายได้ จากการทำงาน (มีเงินก็ต้องทำงาน เงินกับงานบันดาลสุข)

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

คณะกรรมการดำเนินงานถอดบทเรียนมี ๓ คน

นางสุภา คำคล่อง เกษตรอำเภอบ้านผือ

นางนิรัตน์ อินทวงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

นายสว่าง อินทวงษ์ เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน

๒.กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน คือการวิเคราะห์ สรุปรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์การทำกิจกรรมของเกษตรกร
ต้นแบบซึ่งเป็นประธาน ศพก.อำเภอบ้านผือ เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน ได้แก่

- การสัมภาษณ์
- การสอบถาม แนวคิดข้อเสนอแนะ
- การสนทนารวมกลุ่มกับเกษตรกรต้นแบบ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- เกษตรกรต้นแบบเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมาก มีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง แต่อาจจะลำดับเรื่องราวไม่เป็นระบบต่อเนื่อง หรืออาจจะเกรงใจไม่กล้าให้ข้อมูล หรือเสนอแนะบางส่วน
- ขาดความต่อเนื่องในการเก็บข้อมูล เนื่องจากมีภารกิจอื่นที่ต้องทำ
- ผู้สอบถาม หรือผู้สัมภาษณ์ อาจจะขาดทักษะในการตั้งคำถาม
- สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม อากาศร้อน มีแขกมาติดต่อธุระ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

คณะทำงานถอดบทเรียน
ประธาน ศพก อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ภาพกิจกรรม

ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านฝางจังหวัดอุดรธานี

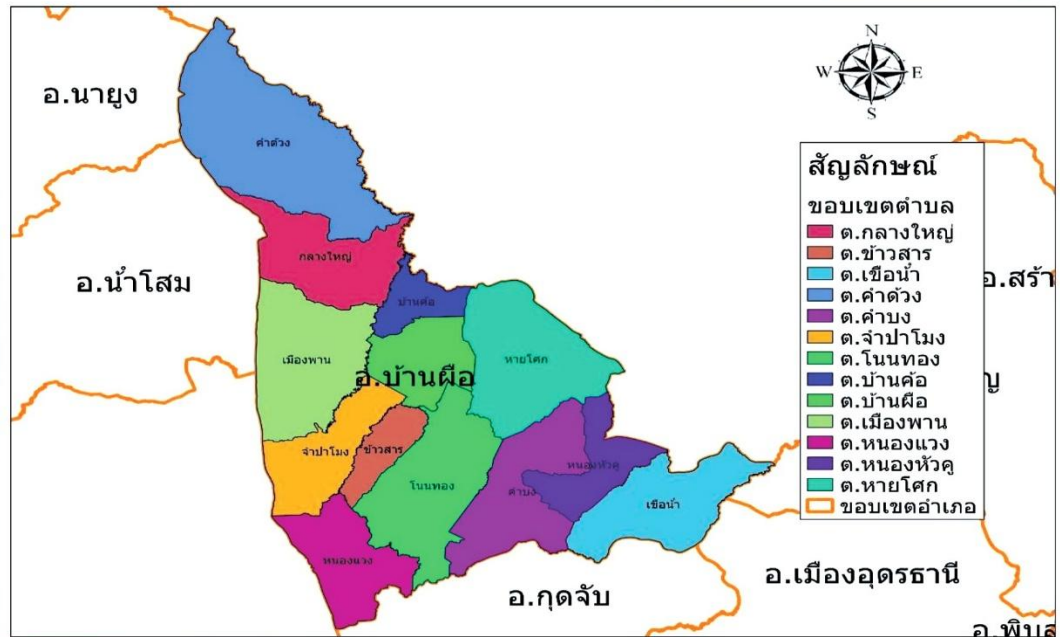

ประธานศวก.ให้การสนับสนุนสร้างศาลาเรียนรู้ใช้เป็นสถานที่อบรม

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.และศพก.เครือข่าย) อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

1.1 นายชาญชัย คำวงษา	ประธานศพก.หลัก ที่ตั้งหมู่ 16	ด.หายโศก กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.2 นายวิศิษฐ์ ปัญญา	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 4	ด.เมืองพาน กิจกรรมข้าวนาปี/เศรษฐกิจพอเพียง
1.3 นายไตรคำ คันธี	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 13	ด.กลางใหญ่ กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.4 นายฉัตรชัย บุญมา	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 4	ด.บ้านค้อ กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.5 นายโชคทวี ภูเกตุ	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 9	ด.คำด้วง กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.6 นางรวิอาภา จันทร์ภูผา	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 4	ด.คำบง กิจกรรมพืชผัก
1.7 นางจปี พันนารัตน์	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 8	ด.เขื่อนน้ำ กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.8 นายเอี่ยม ดวงอ่อน	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 6	ด.ข้าวสาร กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.9 นายนพฤทธิ์ กุลมา	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 2	ด.หนองแวง กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.10 นายบุญเกิด ไชยจันทร์พรม	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 10	ด.บ้านผือ กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.11 นางวัน จิตตพันธ์	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 9	ด.หนองหัวคูด กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.12 นางสาวอภัย บุตรดี	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 13	ด.จำปาโมง กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน
1.13 นายอานัน โคตรชมพู	ประธานศพก.เครือข่ายหมู่ 10	ด.โนนทอง กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

โดย:สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่พักอาศัย

ศาลาเรียนรู้ได้รับงบประมาณต่อเติมจากกองสลาก

แปลงเรียนรู้/แปลงสาธิต

การใช้เทคโนโลยีการผลิต

กิจกรรมในศูนย์เรียนรู้ฯ นาข้าว

อัดฟางก้อน

แปลงหญ้า

ปาล์มน้ำมัน/ยางพารา

แปลงพืชผัก

แปลงพยากรณ์ศัตรูพืช

การเป็นผู้นำและจิตอาสา

วิทยากร/ประชุมวางแผนงาน

ประสบภัยพิบัติ

ศึกษาดูงาน/พัฒนาความรู้

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

โดย

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์